

Podpora volnočasových aktivit

BPV_VESP

P7

Volnočasové aktivity

- Charakteristika:
 - zbytný statek – současně však zabezpečování jeho produkce s přispěním veřejných zdrojů je požadována ve většině vyspělých zemí.
 - Statek veřejně poskytovaný (nikoliv veřejný statek)
- Obsah:
 - Kultura,
 - Tělesná kultura
 - sport,
 - pohybové aktivity,
 - tělesná výchova,
 - Mimoškolní vzdělávání
 - Neformální
 - Zájmové
 - Jiná zábava nebo aktivita
- Politika: určitý záměr; jakási obecná představa toho, jakou roli má v dané oblasti plnit stát, jaké priority jsou zde vymezeny.

Proč?

- Proč existují?
- Mají být regulovány?
- Mají být podporovány?

Formy volnočasových aktivit

- Organizovaná x neorganizovaná
- Mládež (jiná skupina) x celá populace
- Neziskový sektor x všechny sektory
- S příspěvkem veřejných financí x bez...
- Aktivity „prospěšné“ x „škodlivé“

Problémy - Zda podporovat tyto aktivity?

- Společnost neexistuje. Existují jen jedinci. A úkolem jedince je vytvářet bohatství. Když ho vytvoří hodně, může se o jeho část podělit se svými bližními, kteří nebyli dost úspěšní. A to je vše. Chce-li jedinec statek, koupí si ho, stejně tak může, ale nemusí sponzorovat.

X

- Společnost existuje a že již velice dávno vytvořila stát jako nástroj pro řešení zájmů a problémů společnosti. Tato skutečnost je pak dováděna ad absurdum. (Je-li kultura (sport) v zájmu společnosti, potom jeho produkce a distribuce musí být v rukou státu)

Problémy - Jak podporovat

- Politika (vytváření příležitostí)
 - Finanční i nefinanční aspekt
- Peníze
 - Dotace a daňové úlevy
 - Dary, loterie, sbírky, nadace, vlastní činnost, poplatky
- Jak peníze rozdělovat
 - Spravedlnost (potřeba versus přispívání)
 - priority
- Jak hodnotit dopady (zda vůbec)
 - Ekonomická efektivnost

Hodnota

- Základem ekonomické hodnoty volnočasových statků je jejich vzácnost a užitná hodnota.
 - subjektivní oceňování produktů
 - u části produktů nelze stanovit tržní cena
- Obtíže jsou spojeny s hodnocením volně dostupných statků nebo služeb poskytovaných za neekvivalentní vstupné.
- **Volnočasové statky mají v očích veřejnosti často vysokou hodnotu, ale zároveň minimální cenu.**
- Konkurence mezi současnými produkty a statky vytvořenými v minulosti (kultura, sport)
 - převážná abstraktnost a nemateriálnost produktů
 - nepředvídatelný vývoj produktů (nejistý výsledek)

Teorie rozlišuje čtyři modelové vzory role státu

- stát ulehčovatel (facilitator)
 - Úlevy dárcům
- stát patron (patron)
 - Fondy, nezávislé rady
- stát architekt (architect),
 - Výběr příjemců podpory provádí stát
- stát konstruktér (engineer of the arts).
 - Stát přímo určuje produkci

- Patron x architekt na úrovni státu
 - Výhody
 - Nevýhody
- Na úrovni obce, kraje
- patronem x architekt
 - jakou roli dostanou poradní komise (míra respektování doporučení komise zastupitelstvem)?
 - Subsidiarita
 - Přenesené působnosti
 - Priority, politika

System podpory

- Stát
 - Ministerstvo: Strategická koncepce
 - (národní agentura – evropské dotační tituly): cíle EU
 - Kraj: strategie, koncepce kraje
 - Obec: koncepce, podpora obce
- Nestátní subjekty: netvoří politiku, mohou podporovat produkci volnočas. statků

Tělesná kultura

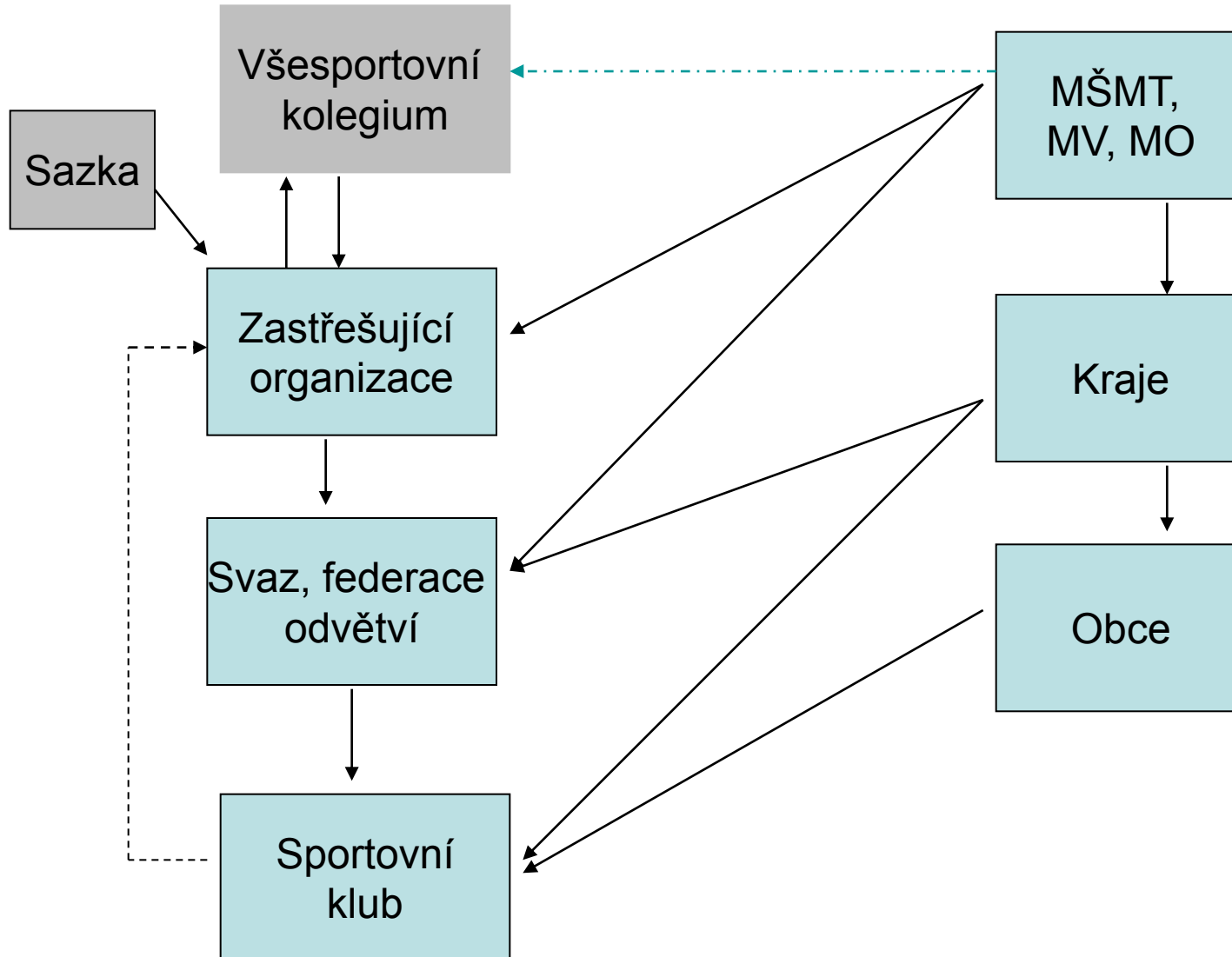
- Tělesná výchova (rozvoj fyzické zdatnosti)
- Sport (výkonová motivace)
- Pohybové aktivity (regenerace, aktivní odpočinek)

- Veřejné výdaje cca 12mld. Kč
- Výdaje domácností na sport, kulturu a rekreaci cca 10% rozpočtu

Výdaje státního rozpočtu a místních rozpočtů sport v roce 2012 a 2013

ROK	Výdaje celkem	v tom				
		běžné výdaje (neinvestiční)			kapitálové výdaje	
		nákupy a související výdaje	transfery	ostatní	investiční	ostatní
	Státní rozpočet ¹⁾			State budget ¹⁾		
2012	3 239	387	2 139	-	39	674
2013	3 436	393	2 172	0	60	811
ROK	Výdaje celkem	v tom				
		běžné výdaje (neinvestiční)			kapitálové výdaje	
		nákupy a související výdaje	transfery	ostatní	investiční	ostatní
	Místní rozpočty ²⁾			Local government budgets ²⁾		
2012	8 412	1 210	3 699	36	2 919	548
2013	8 510	1 239	4 217	27	2 215	812
2012	11 651					
2013	11 946					

Schéma struktury v ČR

MŠMT

- Program podpory „Sportovní reprezentace ČR“
- Program podpory systému „Sportovně talentované mládeže“
- Program podpory „Všeobecné sportovní činnosti“
- Program podpory „Údržby a provozu“ sportovních zařízení
- Programové financování EDS/SMVS (investice)
 - Evidenční dotační systém (EDS)
 - Správu majetku ve vlastnictví státu (SMVS).

Kraje a obce

- Kraje ve své samostatné působnosti podle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, vytvářejí podmínky pro sport, zejména pak:
 - zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
 - zajišťují výstavbu, rekonstrukci, údržbu a provoz svých sportovních zařízení,
 - zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.
- Krajské a obecní rozpočty se zaměřují na podporu sportovních oddílů a klubů, jež působí v jejich regionu, jedná se spíše o subjekty neorganizované v zastřešujících asociacích, nebo amatérské organizace, které nutně nevychovávaly sportovní reprezentaci.
- Princip subsidiarity

Kultura

- „Kultura musí být považována za soubor distinktivních duchovních a hmotných, intelektuálních i citových rysů, které charakterizují společnost nebo společenskou skupinu, kultura zahrnuje vedle umění a písemnictví také způsoby života, způsoby soužití, hodnotové systémy, tradice a přesvědčení“
- **FINANCOVÁNÍ KULTURY**
 - Zákon, kterým se upravuje změna postavení kulturních fondů **318/1993 Sb.**
 - +/- 25 dalších zákonů
- Vydaje veřejných rozpočtů na kulturu v poměru k HDP 0,64% (r. 2007)
- Veřejné výdaje na kulturu cca 35 mld Kč.

Základní rozdělení věcných veřejných služeb v kultuře (zák. 203/2006)

- profesionální umění,
- neprofesionální umění,
- knihovny,
- muzea, galerie,
- památková péče, kulturní dědictví,
- regionální a národnostní kultura,
- církve.

Státní kulturní politika na léta 2015-2020

Priorita

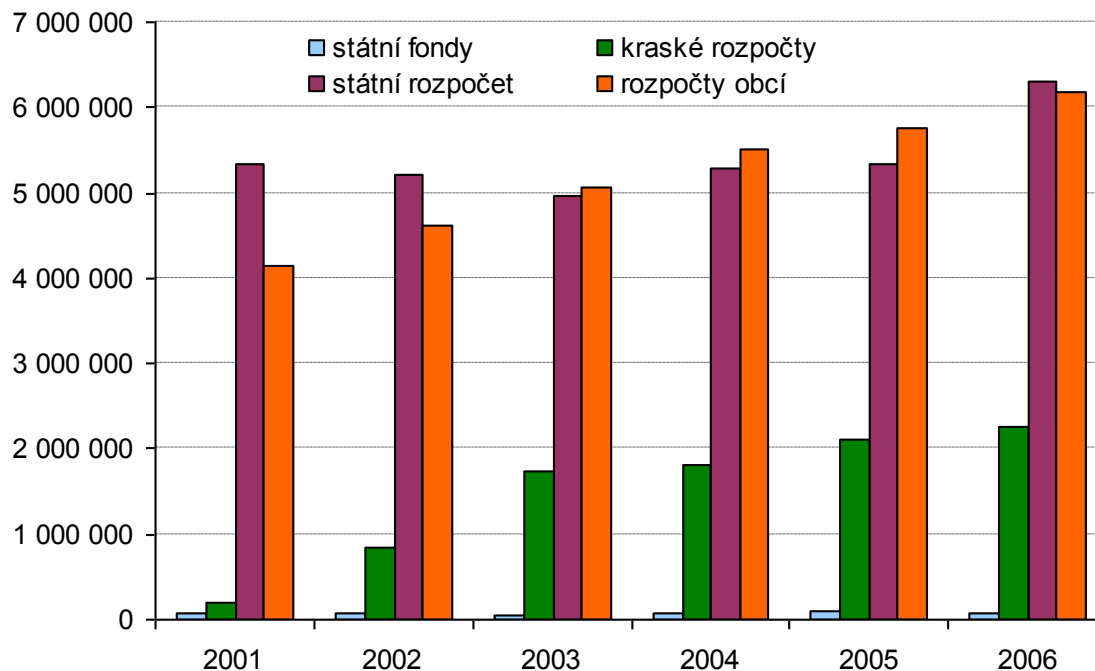
- 1. Podpora identity, kulturní diverzity a mezikulturního dialogu
- 2. Rozvoj kreativity, podpora kulturních činností a vzniku kulturních statků, poskytování veřejných kulturních služeb, práce s publikem, podpora přístupu ke kultuře a rozvoj participativní kultury usnadňující sociální začlenění
- 3. Uchování kulturního dědictví jako prostředí motivujícího rozvoj kreativity
- 4. Využití kulturního dědictví a kulturních činností, služeb a statků pro rozvoj hospodářství a zvyšování konkurenceschopnosti, podpora mobility
- 5. Využití nástrojů eCulture pro rozvoj kultury
- 6. Efektivnější prostředí pro podporu kulturních činností, poskytování veřejných kulturních služeb, vzniku kulturních statků a uchování kulturního dědictví

Státní kulturní politika České republiky 2009-2014

- **CÍL 1 – EKONOMICKÁ A SPOLEČENSKÁ DIMENZE**
 - Využít přínosů umění a kulturního dědictví a s nimi spojené kreativity pro zvýšení konkurenceschopnosti ostatních oborů a činnosti.
- **CÍL 2 – OBČANSKÁ DIMENZE - ROZVOJ OSOBNOSTI**
 - Zvýraznit roli kultury v individuálním profesním a osobnostním růstu občanů, zejména pro rozvoj tvořivosti, kultivaci demokratických hodnot a individuálních postojů a pro posilování odpovědnosti za zděděné i vytvářené hodnoty.
- **CÍL 3 – ROLE STÁTU, KRAJŮ A OBCÍ PŘI PODPOŘE ZACHOVÁNÍ A TVORBY KULTURNÍCH HODNOT**
 - Poskytovat přímou i nepřímou podporu uchování existujících kulturních hodnot a nakládání s nimi, stejně jako tvorbě hodnot nových.
- **CÍL 4 – ROLE STÁTU PŘI TVORBĚ PRAVIDEL**
- Vytvářet transparentní a nediskriminační prostředí pro kulturní aktivity a jejich podporu z urovně státu, krajů a obcí.

	Celkové výdaje SR	Výdaje kapitoly 334 – MK	Výdaje na církve a náboženské společnosti (CNS)	Výdaje kapitoly 334 – MK (bez CNS)	Podíl výdajů kapitoly 334 – MK na kulturu v % (tj. bez výdajů na CNS)	Podíl kapitoly 334 – MK ve státním rozpočtu
2000		5 050 556	732 788	4 326 768	0,69 %	0,81 %
2001		5 157 053	916 963	4 240 090	0,62 %	0,75 %
2002		4 879 882	971 097	3 908 785	0,53 %	0,66 %
2003	795 362 391	6 159 905	1 130 844	5 029 061	0,63 %	0,77 %
2004		6 045 710	1 248 194	4 797 516	0,55 %	0,70 %
2005	908 415 643	5 757 145	1 195 036	4 562 109	0,50 %	0,63 %
2008	1 107 310 540	8 644 329		7 326 419	0,66 %	0,78 %

Vývoj finančních prostředků poskytnutých na oblast kultury z veřejných rozpočtů (v tis. Kč)

- 2010 – změna trendu....
- Státní rozpočet 6,4mld
- Municipality 12mld

DIVADLA

Ukazatel	Rok							Index		
	1990	1995	2000	2005	2010	2012	2013	2013/1990	2013/2010	2013/2012
Počet divadel (bez stagion)	47	89	118	121	151	153	142	3,0	0,9	0,9
Počet stálých scén	75	96	121	143	160	166	160	2,1	1,0	1,0
Počet sedadel stálých scén	29 063	30 015	30 223	34 863	36 648	36 789	36 124	1,2	1,0	1,0
Počet sedadel na 1 tis. obyv.	2,8	2,9	2,9	3,4	3,5	3,5	3,4	1,2	1,0	1,0
Počet návštěvníků v tis.	5 834	5 247	4 589	4 976	5 805	5 699	5 671	1,0	1,0	1,0
Počet návštěvníků na 1 tis. obyv.	563	508	418	486	552	542	540	1,0	1,0	1,0
Počet návštěvníků na 1 sedadlo	201	175	152	143	158	155	157	0,8	1,0	1,0
Počet představení v ČR	x	18 527	21 997	24 563	26 883	27 526	26 325	x	1,0	1,0

x nesledováno

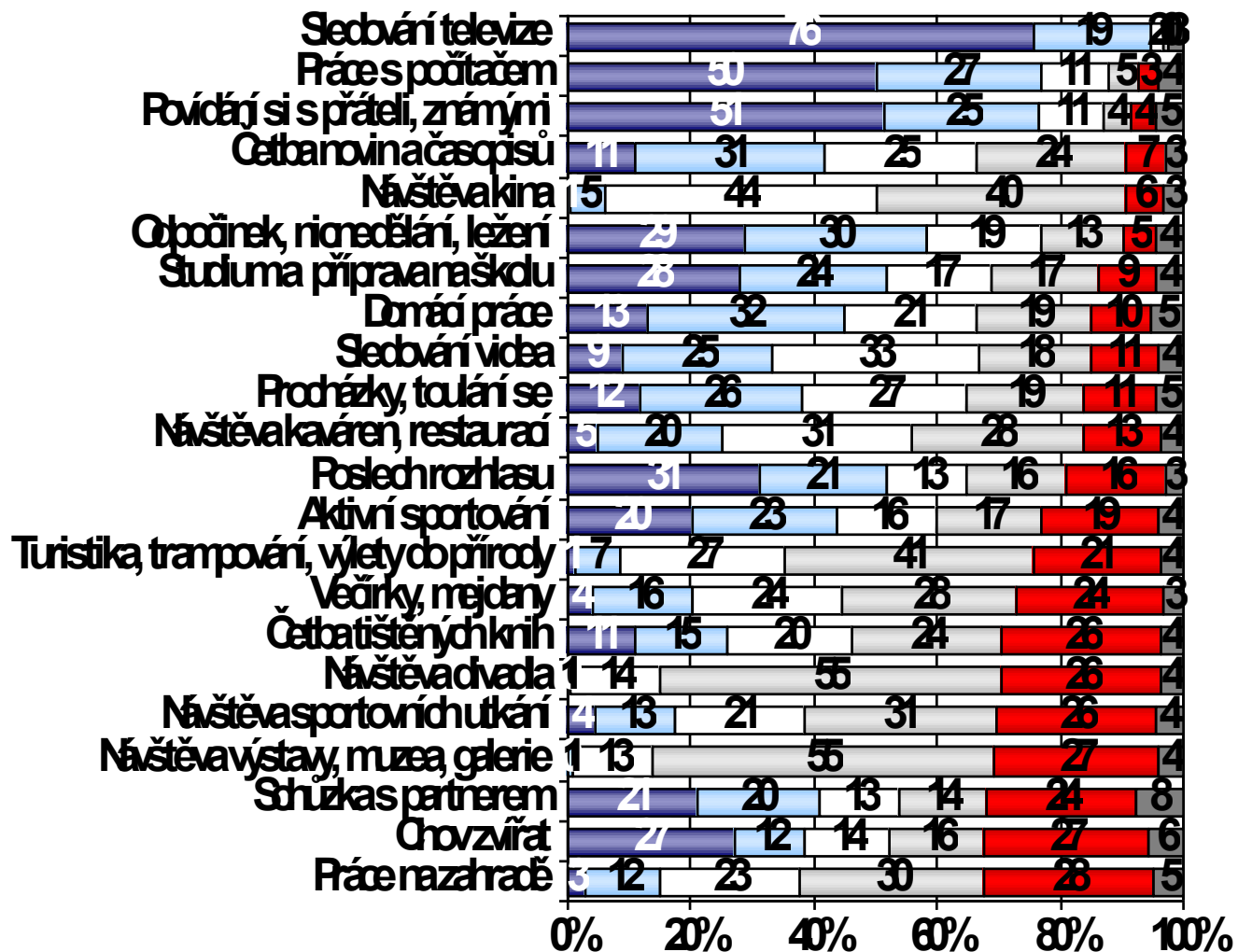
Zdroj: NIPOS

Vzdělávání – volnočasové aktivity mládeže

- Posláním MŠMT je účinně přispívat k všestrannému rozvoji dětí a mladých lidí nejen z hlediska školního vzdělání, ale i podporou všech potřebných a užitečných aktivit uskutečňovaných v jejich volném čase.
 - Abstrahujeme od vzdělávacích aktivit např. pro příslušníky menšin, seniory atd.

Aktivity mládeže ve věku 14 – 19 let

■ pravidelně
 ■ často
 ■ občas
 ■ výjimečně
 ■ nikdy
 ■ neví/nepovědí(a)

Literatura

- Dokumenty dostupné na
 - www.msmt.cz
- http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2013/05/Kultura-v-cislech_2014_web.pdf